

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना : १) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

२) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

प्र. १ भाषांतर म्हणजे काय ते सांगून अनुवाद, रूपांतर व अर्वाचीनीकरण या संकल्पनांमधील साम्यभेद साधार स्पष्ट करा. १५

किंवा

‘संस्कृती’ हा घटक भाषांतर प्रक्रियेत निर्णायक कसा ठरतो? सविस्तर चर्चा करा.

प्र. २ पुढीलपैकी कोणत्याही दोन उता-याचे मराठीत भाषांतर करा. १५

अ) When I was five years old, my father took me to the circus. It was amazing to my young mind to see men and women of all ages, with wild animals, performing feats of different kinds. Even a single minute was not dull throughout the programme.

Circus shows are held in tents specially erected for them. The arena is in the middle where the feats are performed. I was fascinated by the colourful clowns, who were making faces at the audience. The young boys and girls were dressed in shiny, colourful clothes. They formed pyramids and performed other athletic feats. The notes of the band and the floodlights gave an out-of-this-world look to the atmosphere. Trapeze was the most difficult and dangerous feat. Lions, elephants, dogs and monkey showed wonderful tricks and were loudly applauded by the audiences.

ब) Floods are natural phenomenon which form various geographical features. They benefit mankind by forming alluvial soil but they also cause tremendous havoc to human life and property.

Floods are a natural calamity and take place regularly in certain areas. When they are expected, they do not cause much harm. In endemic areas people are prepared. They even take advantage of floods to enrich their soil, trap fish and move logs of wood. But when they are not expected, they cause untold misery. The tremendous rush of water demolishes and carries away the houses, top-soil, men and animals. It inundates large areas under cultivation, wrecks public services and makes life miserable.

क) Each generation of man dies but its thoughts and knowledge that pass from age to age are faithfully kept. We have, today, the great epics in the form of scriptures and literature. Books are cultural objects and our minds are moulded by the books we read. Young minds acquire knowledge and wisdom by reading great books.

In this age of conflict and cultural crisis, mankind should use all its intellectual wealth available, to overcome the maladies. Plenty of reading material about world culture should be made available to all world communities. If we want to train our nations to think in terms of the welfare of humanity as a Whole, we should encourage people to read more. Book fairs are organized worldwide to make the public aware of the new frontiers of knowledge.

[पुढे पहा]

प्र. ३

पुढीलपैकी कोणत्याही दोन लीळांचे प्रमाण मराठीत भाषांतर करा.

१५

अ) एकू वेळ रानीं जाळी एकी बीजे केले होतें : तेथ लहासीची पीली होती : ते पारधी गेली होती : तीयें पीली गोसावी खेळविली : तवं ते आली : गोसावी अवलोकीली : रोखू निवर्तला : मग ते मोळी टेकौनी बैसली : सून्याचिया परी : मग नावेक गोसावी पीली खेळविली : वडुवे धरुनि एरी कडीचा ऐरी कडी घातली : मग तीएची तिएकडे घालुनि गोसावी बीजे केलें : ॥

ब) गोसाविया गावीं एकी पडवीए पडुड : तेथेचि काबाडीयें राहिले होती : उदीयांचि मोलकैयें तीयें वेठी धरुनि नेली : तेयां सरिसे गोसावीयांतेंही नेले : अवघेंयांही सेति पांथा चिरीलिया : एकी पांथ गोसावीयांही चिरीली : अवघेंयाचिया पांथा चालति : गोसावीयांची पांथ चालेना : गोसावी श्रीकरी गहुवाचियां काडीचा दोनि घेउनि निश्चळ बैसलें असति : 'पैल पांथ चालेना ते काडु : एरी म्हणीतलें : 'नेणों : हा मगां लागौनि निवांतु बैसला असे : कांही पांथ चालवीना : तवं तिये सेतिचा अधिष्ठाता साउमा आला : गोसावीयांते देखीलें आणि म्हणीतलें : 'गोसावीयासि कोणें रे आणिलें : मग तेणें वीनविलें : गोसावी कांटिये तळी बीजे केलें : आवघे सेतिंचे पदार्थ वोळगवीलें : आरोगण जाली : मग तेथौनी बीजे केलें : ॥

क) गोसावी गावां एका बीजे करीत असति : तेथीचेनि लोकें वारिलें : 'देव व्हो : या वाटा न वचा : न वचा: एथ अरणम्हैसा असे : तो माणुसें मारी' : आडकौनि बीजे केलें : ते मार्गी चालतां वाणी पडली आणि म्हैसा आला : गोसावी अवलोकीला : आणि तेयाचा रोखु निवर्तला : बीजे केलें : तीया दीउनि तो मार्गु वसता जाला ॥

प्र. ४

अ) पुढीलपैकी एका उता-याचे आकलन करून त्यावर आधारित प्रश्नांची प्रत्येकी ३ ते ५ वाक्यात उत्तरे लिहा. १५

असा एक अंदाज आहे की, चार अमेरिकनांपैकी किमान एकाला तरी चिंतने कमजोर करण्याइतके ग्रासलेले असते. ही चिंता इतकी असते की डॉक्टरी निदनानुसार त्याला 'चिंताजन्य विकृती' असे म्हटले जाते. ज्यांच्यावर अगदी प्रत्यक्ष उपचार करावे लागले नसतील किंवा तसा निष्कर्ष काढला गेला नसेल, त्यांनी सुद्धा अतिरेकी चिंतेची किंवा काळजीची पातळी गाठण्याचा अनुभव घेतलेला असतोच. त्यातून त्यांच्या ध्येयसिद्धीच्या क्षमतेवर त्याचा दुष्परिणाम झाल्याशिवाय राहत नाही.

माणसाच्या मेंदूच्या रचनेमध्ये अशी यंत्रणा असते की, त्यामध्ये भयाची आणि काळजीची नोंद होते. शारीरिक आणि मानसिक गुंतागुंतीच्या प्रसंगास तोंड देण्याचे महत्वाचे कार्य ती करते. त्यातली चांगली बाजू अशी आहे की, काळजीमुळे भावी धोक्याची कल्पना येते आणि त्यानुसार प्रतीबांधात्मक उपाय योजता येतात. तेव्हा भीतीचे काही प्रकार किंवा चिंतेचे विशिष्ट प्रमाण असू शकते आणि अगदी अधिकृत भयाच्या गैरहजेरीत भीती आणि काळजी वाढूही शकते. पण खरा धोका उत्पन्न होतो तो या भावना प्रमाणापेक्षा जास्त वाढून त्या मनामध्ये अधिकाधिक सामावून घेण्याची वृत्ती वाढत जाते तेव्हा ! राग आणि व्देष याप्रमाणेच जास्तीच्या चिंता आणि काळजीचे शरीरमनावर दुष्परिणाम होतात. मानसिक दुःखास तर ते कारणीभूत ठरतातच पण शारीरिक दृष्ट्याही त्यामुळे आजारपण येते.

मानसिक पातळीवर घट्ट रुतून बसलेल्या चिंताग्रस्ततेने आपली सृजना, निर्णयक्षमता दुर्बल होते.

[पुढे पहा]

चिडखोरपणा वाढतो आणि एकूणच दुबळेपणा येतो. याचे शारीरिक परिणामही पुष्कळ होतात. निर्भयता कमी होते, हृद्रोगास आमंत्रण ठरते. पोटाचे विकार सुरु होतात. चिडचीडेपणा, स्नायूदुखी आणि वेदना अशा तक्रारी सुरु होतात. 'चिंताजन्य विकृती' असल्यास किशोरवयीन मुलीच्या वाढीवरही त्याचा परिणाम होतो. त्या खुरटतात.

चिंतेच्या कोणत्या मार्गाने सामना करायचा याचा विचार करताना, आपण दलाई लामांचा मुद्दा लक्षात घेतला पाहिजे. ते म्हणतील, चिंतेचा अनुभव येतो, तेव्हा त्याला अनेक कारणे असतात. काही वेळा त्याला मुख्यतः शारीरिक कारण असते. काहीना बौद्धिक दृष्ट्या चिंता, काळजी सहजपणे पोखरू शकतात. नकारात्मक विचार आणि चिंता यांना बळी पडणा-यांच्या बाबतीत अनुवंशिकता हेही एक कारण असू शकते असे अलीकडचे काही शास्त्रज्ञांनी प्रतिपादन केले आहे. अर्थात अशी विषारी काळजी करणाऱ्या सर्वांच्याच बाबतीत अनुवंशिकता हे कारण नसते ; संस्कार, शिकवण यांचीही यामध्ये मोठी भूमिका असते.

चिंतेचे कारण शारीरिक असो की मानसिक; आपण त्याबाबत काहीतरी करू शकतो ही किती चांगली गोष्ट आहे ! ब-याच प्रकरणांमध्ये योग्य ती आहारपद्धती ही एक उत्तम औषधयोजना ठरू शकते. दैनंदिन गोष्टीतून वैताग आणणा-या काळजी किंवा चिंता यांसाठी तर औषध या माध्यमाची गरजही नाही. चिंतेचे व्यवस्थापन करण्याच्या विषयातील तज्ज्ञ वेगवेगळ्या पद्धतीने उपाययोजना करणे चांगले असे म्हणतात. यामध्ये चिंतेस कारण ठरू शकणारे आपले मूळ आरोग्य सांभाळले पाहिजे. आपली प्रकृती सुधारण्यासाठी योग्य तो आहार आणि व्यायाम यांचा चांगला उपयोग होऊ शकतो. तसेच दलाई लामा म्हणतात तसे चिंतेशी मुकाबला करण्यासाठी सहानुभाव आणि इतरांशी असलेले चांगले संबंध आपले मनोबल वाढवतात.

चिंताग्रस्ततेवर मात करण्यासाठी आणखी काही उपाय शोधायचे तर, शिकून घेणे हे माध्यम विशेष परिणामकारक आहे. दैनंदिन काळज्या आणि चिंता यांवर मात करण्यासाठी दलाई लामा ही पद्धत विशेषत्वाने वापरतात. राग आणि द्वेष यांच्याप्रमाणेच चिंता निर्माण करणाऱ्या विचारांचा सक्रीय आव्हान देऊन त्या जागी योग्य असे सकारात्मक विचार आणि दृष्टीकोण रुजवणे ही पद्धत अवलंबता येते.

प्रश्न-

- १) माणसाच्या मेंदूत कोणती यंत्रणा असते?
- २) चिंताग्रस्तेचे शरीरमनावर कोणते परिणाम होतात?
- ३) चिंताग्रस्तेतून सुटका करून घेण्याचे उपाय कोणते?
- ४) दलाई लामा यांनी चिंताग्रस्ततेवर मात करण्याकरिता कोणती पद्धत अवलंबविण्यास सांगितली आहे
- ५) वरील उता-यात अमेरिकनांविषयी कोणते निरीक्षण मांडले आहे?

प्र. ४ ब

'असा धरी छंद जाई तुटोनिया भवबंध' असा काव्यमय संदेश एका कवीनं दिलेला आहे. किती मार्मिक आहे त्याचे हे वचन ! माणसाचं दैनंदिन जीवन त्याच त्याच दिनक्रमाने अगदी रटाळ बनलेलं असतं. अशावेळी असा एखादा आवडता छंद व्यक्तिजीवनात केवढा उल्लास, किती चैत्यन्य भरून टाकत असतो! जीवनात रटाळपणा असतोच, पण त्याहीपोक्षा अपमान, अप्रतिष्ठा, अपेक्षाभंग, अपयश, प्रिय व्यक्तींचा विरह अशा कितीतरी घटना मनाला उदासीन आणि उद्ध्वस्त करीत असतात. मनाची ही उदासीनता उद्ध्वस्तता एखाद्या छंदात बुडविता आली तर! छंद कोणताही असो जीवन चैत्यन्यमय करणारच. पर्वताएवढं दुख: ज्यात भरून राहिलयं अशा जीवनाला दुःखातून यातनातून तारून न्यायला-वाचायला-आणि ज्ञानाविज्ञानाने चतुर बनवायला वाचनाच्या छंदासारखी दुसरी आनंददायी गोष्टच नाही. म्हणून तर म्हटलयं, 'वाचाल तर वाचाल.' [पुढे पहा]

उत्कृष्ट ग्रंथांचं वाचन ही अगणित कल्याणप्रद गोष्टींचा वाचकावर वर्षाव करणारी एक जादूच आहे. आल्हाद हे साहित्याचं श्रेष्ठ प्रयोजन मानलं गेलं आहे. पण त्याचबरोबर वाचकाला ज्ञानाची व्यवहारचातुर्याची प्राप्ती व्हावी ही देखील वाचनातून लाभणारी मोलाची देणगी आहे. अज्ञानाच्या अंधकारातून माणसाला ती ज्ञानाच्या उज्ज्वल प्रकाशाकडे नेते. 'तमसो मा ज्योतिर्गमय!' ही अनंतब्रम्हाला माणसानं घातलेली साद आहे. अंधारातून मला तेजस्वी प्रकाशाकडे ने. या तेजस्वी प्रकाशात जीवनाची किती दालनं खुली होत असतात! म्हणूनच सद्ग्रंथांचं वाचन हे जीवनात तारून नेणार असतं.

जीवनात असे काही बिकट प्रसंग येतात की ज्या वेळी माणूस किंकर्तव्यमूढ होतो. त्याला गतीचा मार्ग सापडेनासा होतो. नेमक्या याच वेळी थोरांच्या चरित्रपर ग्रंथातून त्याला अचूक उपदेश, बिनतोड सल्ला लाभत असतो. स्वर्गाहूनही श्रेष्ठ अशा जननी आणि जन्मभूमीबद्दलची ओढ त्याच्या मनाला व्यापून राहते. संतवाङ्मयातून प्रकटणारं तत्वज्ञान तर व्यक्तीच्या विचारांना कितीतरी उंचीवर नेऊन ठेवतं. 'जे जे भेटे भूत ! ते ते मानिजे भगवंत!' या ज्ञानदेवांच्या संदेशापासून ते 'दया करणे पुससी ! तेची दासा आणि दासी!' या तुकारामाच्या तळमळीच्या सांगोव्यापर्यंत सर्वच संतांनी समतेचा आणि आत्मीयतेचा उपदेश मृदू, मधुर शब्दांतून प्रकट केला आहे. ऐहिक आणि पारलौकिक जीवन यशस्वी व्हावं म्हणून संतवाङ्मयनं सांसारिक जीवांना दिलेलं योगदान अपूर्व आहे. पेशवेकालीन शाहिरांनी वीररसाचा प्रेरणादायी उद्घोष केला, तर अनंत फंदीच्या फटक्यातून 'आल्या अतिथा मुठभर द्याया मागेपुढती पाहू नको' असा सहृदय सल्ला पाझरला.

स्त्रियांच्या ओव्यांतून प्रकटणा-या मानवी मनाच्या हळुवार भावांच्या दर्शनाने मनाला मोहवून टाकलं. बहिणाबाईंच्या 'मन वढाय वढाय, उभ्या पिकातलं ढोर' यासारख्या कवितेतून मानवी मनाचं स्वरूपच उलगडून दाखविलं गेलं आहे. आधुनिक आणि नववाङ्मयाने कथा, कादंब-या, नाटय, काव्य इत्यादी प्रकारांच्या द्वारा खरंखुरं जीवनदर्शन घडविलं आहे. जीवनाच्या या विलक्षण दर्शनाने मतीच गुंग होऊन जाते.

ललित वाङ्मयाने जीवनाच विलक्षण दर्शन घडविलं आहे. तर शास्त्रीय वाङ्मयाने हे जग, त्याचा इतिहास, भूगोल, विज्ञान-संशोधनाची प्रगती, तसेच हे विश्व, त्यातील सूर्य, चंद्र, तारे, वनस्पती-जीवन, प्राणिजीवन त्यांचा मानवी जीवनाशी संबंध इत्यादी शास्त्रीय ज्ञान प्राप्त करून दिलं. सृष्टीच्या या दर्शनांन मानवाची मती मंत्रमुग्ध होऊन जाते.

वाचनाच्या या छंदातून व्यक्तीला जीवनाची ओळख पटेल. सुप्रसिद्ध व्यक्तींची, मानवंत उद्योगपतींची आत्मचरित्रे वाचून अनेकांना त्यापासून प्रेरणा मिळेल. एखाद्या लंडनच्या आजीबाईंच्या कथेतून एक निरक्षर बाई लंडनच्या लंडनमध्येसुद्धा केवळ स्वयंपाकाच्या जोरावर इस्टेट उभी करू शकते हे वाचून काहीतरी करण्याची उमेद मिळेल. व्यवहारज्ञान प्राप्त होईल. कोणती वाट टाळावी आणि कोणत्या वाटेवरून चालावं याची समजूत पटेल. शीलाचं मांगल्य, संयमाची संस्कृती, स्वधर्माची म्हणजे स्वकर्तव्याची योग्य जाण, सद्गुणांचे सुसंस्कार यांची प्राप्ती होऊन ब-या - वाईट जीवनमार्गावरून तरून जाता येईल. अधोगती टाळून 'स्व'ला वाचविता येईल. म्हणून तर हा संदेश ध्यानी घ्यायला हवा- "वाचाल तर वाचाल!"

प्रश्न-

- १) 'वाचनाच्या छंदासारखी दुसरी आनंददायी गोष्टच नाही.' असे का म्हटले आहे?
- २) चरित्रग्रंथांच्या वाचनाचा फायदा कोणता ?
- ३) शास्त्रीय वाङ्मयाने कोणते ज्ञान प्राप्त करून दिले आहे?
- ४) वाचानामुळे कोणत्या गोष्टींची प्राप्ती होते?
- ५) संत वाङ्मयाने सांसारिक जिवांना कोणते योगदान दिले आहे?

प्र. ५ अ) पुढीलपैकी कोणतेही दोन लघुत्तरी प्रश्न सोडवा.

१०

- १) आदर्श भाषांतरकर्त्याने कोणती कौशल्ये आत्मसात केली पाहिजेत? थोडक्यात लिहा.
- २) भाषांतराचे विविध क्षेत्रातील महत्व थोडक्यात विशद करा.
- ३) पुढील उता-याचे आकलन करून सारांश तुमच्या शब्दात लिहा.

बाबासाहेबांच्या मते, धर्मांमुळे व्यक्ती-समाज-राहू शकत नाही. धर्मांमुळे आचरण शुद्ध राहत असते आणि समाज तसेच व्यक्ती स्वतःची प्रगती करू शकते. त्यामुळे धर्म हा व्यक्तीसाठी आवश्यक असतो. आपल्या आवडीनुसार एखाद्या धर्मात जन्म घेणे अशक्य असले तरी आपल्या आवडीनुसार एखाद्या धर्मात मरण घेणे आपल्या हाती असते. समानतेसाठी अथक् प्रयत्न करूनही सर्व हिंदूंच्या वृत्तीत फारसा फरक न पडल्याने धर्मांतर करण्यासाठी त्यांची मानसिकता तयार झाली. कोणत्या धर्माचा स्वीकार करावा हे ठरविण्यासाठी त्यांनी सुमारे सतरा वर्षे जगातील सर्व धर्मांचा तौलनिक अभ्यास केला. त्या वेळी त्यांना बुद्धाचा धर्म हाच जगातील सर्वश्रेष्ठ धर्म आहे याची खात्री पटली. सर्व धर्मांचा अभ्यास केल्यानंतर त्यांच्या असे निदर्शनास आले की, बुद्धाचा धर्म तर्कसिद्ध व अनुभवसिद्ध असल्यामुळे परिस्थितीनुसार धर्मात फेरफार करणे-योग्य ते ठेवणे व अयोग्य काढून टाकणे व त्यासाठी योग्य ती कृती करण्याचे स्वातंत्र्य लोकांना आहे. त्यामुळेच लोकांची प्रगती व्हावी व तो धर्म लोकांना मार्गदर्शक व उपयुक्त ठरावा असे बाबासाहेबांना वाटे. हिंदुधर्मात अधिकृत विषमतेची शिकवण आहे. मात्र बौद्ध धर्माने समतेचा पुरस्कार केला आहे. हिंदुधर्मात सामाजिक गरजांचा योग्य विचार केला गेला नाही. बौद्ध धर्माने सामाजिक गरजांचा विचार करून नितिमत्तेला महत्व दिले आहे. 'धम्म' म्हणजे नीतिमत्ता हीच जीवनाची 'शक्ती' आहे. मनुष्य या जगात वावरत असताना त्याला परमगती प्राप्त करून देणे हे बौद्ध धर्माचे कार्य आहे, इतर धर्मांप्रमाणे मृत्यूनंतर मोक्षप्राप्ती करून देणे नव्हे. बाबासाहेबांच्या या सर्व मतांचा विचार करता लक्षात येते की, त्यांनी धर्मांतराचा घेतलेला निर्णय हा वैफल्याच्या भावनेतून निर्माण झालेला नव्हता. बाबासाहेबांचा पिंड हा धर्मनिष्ठांचा पिंड आहे. ते म्हणत, "ज्या मनुष्याचा देवावर अथवा धर्मावर विश्वास नाही, त्या मनुष्यावर मी विश्वास ठेवणार नाही. माझ्या धर्मांतराच्या मुळाशी आध्यात्मिक भावनेशिवाय दुसरी कोणतीही भावना नाही. माझ्या धर्मांतराच्या मुळाशी आध्यात्मिक भावनेशिवाय दुसरी कोणतीही भावना नाही. बुद्धाचा धर्म हा खरा मानवी धर्म आहे. त्यात मनुष्याला पूर्ण वैचारिक स्वातंत्र्य दिलेले आहे. सदसद्विवेकबुद्धीला पटतील त्याच गोष्टी या धर्माने ग्राह्य मानल्या आहेत. त्यामुळेच हाच धर्म सर्वश्रेष्ठ आहे." समाजहिताच्या भावनेतूनच बाबासाहेबांनी बौद्ध धर्माची निवड करून त्याची दीक्षा घेतली.

[पुढे पहा]

४) पुढील उता-याचे आकलन करून सारांश तुमच्या शब्दात लिहा.

वेदनेकडे पाहण्याच्या दृष्टिकोनामध्ये आपल्या मनाची भूमिका काय असावा याबाबत अनेक संशोधकांनी प्रयोग केले आहेत. कुत्र्यांना इलेक्ट्रिकल शॉक दिल्यानंतर त्यांना खाण्याचे बक्षीस देऊन त्यांच्या वेदनेवर मात करण्याचे प्रशिक्षण पॅव्हलॉव्ह यांनी त्यांना दिले होते. रोनाॅल्ड मेलझॅक यांनी पॅव्हलॉव्हच्या पुढे एक पाउल टाकले. स्कॉटिश रानटी कुत्र्यांच्या पिलांना त्यांनी अतिशय सुरक्षित वातावरणात वाढवले. त्यांना कधीही बोचकारण्याची, पंजा मारण्याची वेळच येऊ दिली नाही. त्यामुळे साध्या वेदनांनासुद्धा प्रतिसाद देण्याचे ते शिकले नाहीत. त्यांच्या पंजाना टाचणीने टोचले, तेव्हा ते फक्त विव्दळत राहिले. अशा प्रयोगांवरून रोनाॅल्ड मेलझॅक यांनी असे अनुदान काढले की, ज्याला आपण वेदना म्हणतो, (त्यात अप्रिय भावनिक प्रतिसाद आलाच), ती आपण नंतर शिकतो, ती काही उपजत नसते. हिप्नॉसिस, खोटी औषधे देऊन केलेले प्रयोग..... अशा काही प्रयोगांवरून असे आढळते कि, ब-याचदा वेदनेबद्दलच्या संदेशांकडे उच्च क्षमता असलेल्या मेंदूकडून दुर्लक्षही होऊ शकते. यावरून असे लक्षात येते की, वेदनेकडे कसे पहायचे हे बहुतेकदा मेंदूच ठरवतो. डॉ. रिचर्ड स्टर्नबॅक आणि बर्नॉर्ड टर्सकी ह्यांनी सुरवातीला हार्वर्ड मेडिकल स्कूलमध्ये संशोधन केले आणि त्यानंतर डॉ. मरियन बेट्स एट अल यांच्या संशोधनासही त्यांची पुष्टी होती. त्यांनीही अशी नोंद केली की, वेदनेचे आकलन आणि त्यासा टक्कर देण्याची क्षमता ही मानवंशाच्या वेगवेगळ्या गटांमध्ये वेगवेगळी दिसून येते.

तेव्हा आपण सहन करीत असलेल्या दुखाःची पातळी ही वेदनेकडे आपण कशा दृष्टीने पाहतो त्यानुसार ठरते; हे काही केवळ तात्विक गृहीतकावर आधारलेले विधान नाही; तर ते शास्त्रीय पुरव्यांच्या कसोटीवरही उतरते. आणि जर या संशोधनामुळे वेदनेचे मोल आणि अर्थ यांकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन बदलला तर आपले प्रयत्न वाया जाणार नाहीत.

प्र. ५ ब) पुढील पारिभाषिक इंग्रजी शब्दांच्या मराठी प्रतिशब्दांशी जोड्या लावा.

०५

१) Commission	१) कार्यसूची
२) Vice-Chancellor	२) परिपत्रक
३) Agenda	३) परिचयपट
४) Trailer	४) कुलगुरु
५) Circular	५) आयोग